

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ VI.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 2-го Червня 1898.

Число 22.

Календарь.

1	Ч.	Константина и сленъ
2	П.	Василиса
3	С.	Михайла (Зодушна суб.)
4	С.	
5	Н.	СОЩЕСТВ. СВ. ДУХА
6	П.	ПР. ТРОИЦѢ Юана
7	С.	Карпа ап.
8	С.	Терапонта муч.

Змѣстѣ.

Справки „Союза“ — Зъ поля битвы. — Зъ руху робѣтничого. — Гидиша урядникамъ „Соединеніа“ — Гидиша або наука о здоровю. — Вѣсти зъ Америкы. — Новинки. — Де-що цѣкае гдѣ. — Заплачли за „Свободу“ — Фелатонъ: Стихи: Матильда Аграманте. — Велики и мали. — Вандровка Руениа зъ бѣдоу. — Оголошеня.

УВАГА.

Хотячй приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера.
Mr. George Chylak
OLYRHANT, PA.
И увѣдомлять секретара по адресоу.
Rev. John Ardan
P. O. Box 418
OLYRHANT, PA.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

ПЯТА ГОЛОВНА КОНВЕНЦІЯ „РУСКОГО-НАРОДНОГО СОЮЗА“

Симвъ маемо честь повѣдомити всѣхъ пов. членѣвъ, особливо-жь делегатѣвъ и урядникѣвъ „Р. Н. С.“, що слѣдуюча, а зъ ряду пята головна конвенція товариства нашого „Рускій-Народный Союзъ“

.....ВОДБУДЕ СЯ.....
— ВЪ —
SHENANDOAN, PA.
днѣ 7. ЮНІА с. р.,
зъ слѣдуючою програмою:
I. О 7½ год. рано въ мѣсяцѣ вой церквы Служба Божа

на птенцію членѣвъ „Союза“ и Парастасъ за помершими братами и сестрами.
II. Водъ 9½ год. рано на-рада.

III. О 8 год. вечеръ водчичты про 50 лѣтну рѣчницю знесеня панцины, про бунты козацкй подъ проводомъ Б. Хмельницкого, на пне народне водроджене, на пне положене тутъ яко робѣтничковъ — деклямацйв, спѣвы и танцѣ.

При той способности звертаемо увагу чч. делегатѣвъ, що имена ихъ мусять буте завчасу поданй до вѣдомости г. секретара „Р. Н. С.“, а такожъ, що кожый делегатъ мусить выказатись письменнымъ повномочиємъ водъ тыхъ, що его послали. Лишь дѣйснымъ делегатамъ и дѣйснымъ выдѣловымъ (урядникамъ), а не ихъ заступникамъ, буде „Союзъ“ платити вертаныи тикетъ (return ticket) и за дны поѣла ухвалы конвенцйи.

Водъ Выдачу „Руско-Народного Союза“
Иванъ Глова — председатель.
Юрій Хвлякъ — Ив. Арданъ — касіеръ. секретарь.

BLOCKADED PORTS OF CUBA.
The map shows the ports in Cuba that are blockaded by the fleet of Rear Admiral Sampson. Nearly every harbor of importance is guarded by a monitor, battleship, cruiser, gunboat or torpedo boat. If the blockade is maintained rigidly, Havana should starve or surrender in a month.
КУБА.

ЗЪ ПОЛЯ БИТВЫ.

На Кубу.

Коли-бъ европейскй державы провадили зъ якимъ красмъ войну, то выслати водъ разу колькадесять тысячъ войска було-бъ для нихъ нѣтъ трудно.

Американцѣ не мають сталого войска, мусять затыгати добровольцѣвъ, а ти хочъ бы ихъ якъ наибольше зголосилось, мусять передеше трохи привычтись, закамъ дадутъ имъ дозвольт выѣхати, выхати испанского пороху. Зразу, то мы про войско и флоты все знали, бо амер. газеты, ти всевѣдущй духи, все знали, черезъ что неприятель много користавъ, та теперь такъ усе держать въ тайнѣ, що нѣхто не знае всего на певно. Казали, що войско ще не выѣхало, на Кубу, разъ тому, що тамъ подъ ту пору безнастаннй дощѣ, а друге, що ще нема готового войска, а тымъ часомъ доведумось, що болше якъ 10.000 вояковъ вже вывезли на Кубу, котры получаютъ ся зъ кубанскимй повстанцями и выовати будуть зъ Испанцями.

ДО БОЮ.

На Филиппы.

Про велику побѣду Дуюго вже не говорятъ такъ богато, бо всѣхъ очей и слухи зверненй на испанску флоту Серверы, котрый своимъ штурманымъ маневромъ, приводитъ Американцѣвъ до лютоети. Знаемо, що на Филиппы выѣхала вже часть войска.

Протекція.

Коли затыгали добровольцѣвъ до америк. арміи, то зголосувалось ихъ досыть, але тыхъ, що хотѣли бути старшукими зголосувалось ще болше. Выстарчало, щобъ бути сыномъ войскового ветерана и водъ разу зостати якимъ полковникомъ, безъ взгляду на те, чи суть здѣлности до того, чи нѣ. Президентъ McKinley мавъ чымало клопоту зъ тою протекціею, та теперь колька сенаторѣвъ спрогивилось такой старшинѣ подчасъ войны, кажучи, що можна бути дуже честнымъ и добрымъ чоловѣкомъ, але зъ того ще не выходитъ, щобъ бути добрымъ музыкантомъ.

Де естъ флота Серверы?

Страхъ, якъ озлобили ся Американцѣ, коли дѣзнали ся, що испанскй корабль подъ проводомъ Серверы заѣхали преспокойно до порту кубанского Сантйаго де

Куба, тамъ выдали своимъ людямъ все, що треба до войны, а самй поѣхали собѣдѣсь въ безвѣсти, а тымъ часомъ велика американска флота подъ проводомъ Шля и Самсона стояла въ амер. портѣ Кй Вестъ. Теперь доведумось, що на вздогѣвъ за испанскою флотою пустили ся обѣ американскй флотилѣ, одна въ одну, а друга въ другу сторону береговъ Кубы, та якъ послѣднй вѣсти насъ доходятъ, то Шлй мавъ обступити портъ Сантйаго де Куба, де опѣсла его реляцйи стоить испанска флота. Вѣнь лѣшъ же приказѣвъ зъ Вашингтону, щобъ ужити всѣхъ способѣвъ, щобъ достатись до заливу и зничити неприятеля.

Тымъ часомъ флота Самсона простуе до Гаваны, головного мѣста Кубы и тамъ мае его збомбардувати.

Если ти всѣ вѣсти правдивы, то Испанцѣ зниченыи цѣлковито на морю, и мусять просити о спокой — розумѣе ся, що мусять зречи ся Кубы. — А тогдѣ вуйко Семъ, той опѣкунъ Сполуч. Державъ зъ одушевленемъ закличе: Най же вольна Куба!

UNCLE SAM'S WARCRY.
Вуйко Семъ.

Зъ руху робѣтничого.

Рухъ робѣтничй, на котрый до недавна або и теперь ще потрохи мужѣ державнй, а радше тѣ, що стоятъ при кермахъ державныхъ, дивили ся зъ горы и уважали обявомъ нездорового стану, выробивъ собѣ значѣне и змушуеть тыхъ самахъ панѣвъ заняты ся тымъ, яко справою пекучою и на часѣ. Станъ робѣтничй во всѣхъ державахъ и майже у всѣхъ культурнѣйшихъ народѣвъ, дойшовши до якои такой свѣдомости, зьорганизовавъ ся и ставъ домогати ся своихъ правъ, якй ему слушно и справедливо належать ся.

Найважнѣйшй жаданя робѣтничй суть: подвысшене платнѣ, скорочене робучого дня, усунене дѣтей и жѣнокъ водъ тяжкихъ та нездоровыхъ робѣтъ; свобода слова, печатй и зборѣвъ; охорона товариствъ, загальне тайне безпосередне голосоване и забезпечене въ разѣ нещастѣ. Ты жаданя стояли гасломъ стану робѣтничого на цѣлой кули земской и тымъ невидимымъ агитаторомъ, котрого сильнй и могучй старали ся замкнути въ тюрьму або убити за помощю куль и багнетѣвъ. Та такй средства указались ничтожными и треба було шукати иншихъ, бо показало ся, що се пытане не штучне, выликане соціалістами, але пытане правдиве, сусильно-політичне, пытане жита мліонѣвъ, що суть основою сусильности. Парламенты деякихъ державъ мусѣли той справѣ посвятити трохи часу та для неѣ де-що зробити. Розумѣе ся, те де-що, ще пытаня не залагодило и естъ лѣчимъ.

(Продовжене на другой сторѣнѣ).

МАТИЛЬДА АГРАМАНТЕ (1897).

I.
У тяжкому лихолѣттѣ
Выроста Матильда гожа:
Тяжко гнѣтитъ рѣдну Кубу
Здавна вже рука ворожа.
Проливала кровь за волю
Еже не разъ уся краина,
Та ще вызволу ясного
Не прійшла свята хвилина.
Гордй деспоты гишпанцѣвъ
Похожаютъ скрозъ панамы
И зробитъ Кубанцѣвъ хочуть
Всѣхъ гишпанскимй рабамы.
Що нѣ день — новй знущаннй,
Що нѣ день — новй доганы,
И мѣцнѣше все кують ся
На народъ важкй кайданы.
II
И намучена краина
Еже нестерпѣла знущаннй:
„Волѣ краси!“ — якъ хвила
Роскотило ся гуканнй.
„Краща смерть, анѣжь кайданы!
Все за волю треба дати!“
И полинули невольнй
Кровю волю здобувати.
Скрававилась, запалила
Вся краина боротьбою...
Та карастъ же й гишпанцѣвъ
Страшно-лютою рукою:

Смерть старому и малому —
Всѣмъ, хто волю хоче мати!
Только рабъ ту жити може,
Панѣ-гишпанецъ панувати.
II.
Моря перло найдорожче —
Куба, рѣдная краина, —
И Матильда мѣжь вродливыхъ
Найдорожчая перлина.
Еже у неѣ братъ и батько
Полягли за землю рѣдну,
Мати вмерла и лишила
Свратоку доньку бѣдну.
Подъ отаманомъ Масео
Ще еп два браты бють ся,
Де за право жити вольно
Крови рѣки въ боѣ лютѣ ся.
И на хуторѣ Матильда
Пробувае въ самотянѣ...
Поки тутъ пануе типа,
Ще беспечно тутъ дѣвчинѣ.
Та вона не тутъ витае
Лехкокрялми думками:
Лине думкою дѣвчина
За братами, за борцями:
„Ой щасливй, братты любе,
Вы, такую мавши долю:
Розбиваете кайданы,
Смѣло боретесь за волю.
Хай и смерть, але-жь свобода
Осіле рѣдну Кубу:
Я-бъ собѣ такую хотѣла
Долю щасну, долю люблю!“

III.
До кѣнца вже день доходявъ
Золотыми шарусами
Сонце пышнее убравшись,
Еже схилялось надъ полями;
Гордымъ палъмамъ верховѣття
На прощаннй золотило,
На барвистыхъ крыльцяхъ нѣжныхъ
У колѣборѣ ще мигтѣло.
А Матильда Аграманте
Верхи на кони баскому,
У гостинѣ запѣзнявшись,
Поспѣшала ся до дому.
Поспѣшасть ся Матильда.
Добѣга до своего двору:
Тамъ, де бувъ ея будынокъ,
Только ветъ ся дымъ у гору, —
Доглѣвае недоглѣе,
Догоря сума руина...
„Що се стало? Озовѣть ся!
Хто тутъ е?“ — гука дѣвчина.
Та нѣхто не озоветъ ся...
Хто-жь бы мавъ тутъ одмовляти?
Только трупы тутъ кровавы
Скрозъ лежать округи хаты:
Всѣхъ гишпанцѣвъ змордували!...
„Доки-жь буде такъ, мой Боже?
Доки буде се знущаннй,
Катуваннй се вороже?
„Черезъ те, що я дѣвчина, —
Я повинна се терпѣти?
Нѣ, теперь повстати мусять
Навѣтъ хворѣ, навѣтъ дѣти!

IV. R 43
„Я поду за волю битись!...“
На коня Матильда впала
И скѣльки духу до повстанцѣвъ,
До борцѣвъ за край погнала.
IV. R 43
„Я не мужъ, — менѣ ты кажешь, —
Черезъ те и правъ не маю
Обставати за свободу,
За добро своего краю?
„Нѣ, славеный генерале:
Мука рѣдной краины
Еже давно мовми стали
Вѣ ци тяжкй и страшнй години.
„Батько мой полѣгъ за волю,
Братъ полѣгъ, — передо мною
Мовь стоятъ вони и кличуть:
За святыю рѣчь до бою.
„Воитесь, що я бесила?
Що злякаю ся страшного?
Такъ страшнѣйше-жь за неволю
Вѣ свѣтѣ цѣмъ нема нѣчого.
„Трупы бачити й наругу,
Бачитъ лютого тырана —
Краща смерть! бо коли жити,
То на волѣ и безъ пана.
„Такъ пріймѣть мене до гурту,
Генерале мой, благаю!
Вы побачите, — я вмѣю
Умирать за волю краю.“
Такъ отамана Масео
Проспѣтъ дѣвчина старого...
Самъ не зна вѣнь що чинати:
Не бувало ще такого...

(Продовження з сторони першої)

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

Всі дописи в гроші про-
симо вивести під адресу:

To „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ ЩО
ТЯЖДИ В ЧЕТВЕРГ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

В редакції „Свободи“
можна дістати сліду-
ючі книжки:

Канадська Русь
Написав Н. Дмитровъ
КНИГА 10 цт.

Як чорт заслуживъ
кусника хлѣба.
КНИГА 10 цт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
КНИГА 10 цт.

**Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синъ Ч. І.**
Написавъ М. Павличъ.
КНИГА 15 цт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

киба свѣдчить лише, що
то справою мусять зани-
матися далше аж до цѣл-
ковитого успокоєня.

Ось примѣромъ тими дня-
ми шведскій парламентъ
радивъ надъ закономъ, ко-
трый бы признававъ робо-
тникамъ инвалідамъ т. е. не-
здѣбнымъ до роботи пенсію
на старій лѣта. Правда, за-
конъ переправъ, але все свѣд-
чить се — якъ сказавъ од-
нею зъ бесѣдниківъ — що
поставленемъ того закону
на порядокъ дневний дер-
жава признала принципъ,
що єсть єи обовязкомъ ста-
рати ся о тыхъ, що стали
нездатними до роботи въ
службѣ до суспільности.

Навѣть въ такой Россіи,
де всѣ народы стогнуть підъ
гнетомъ зъ ласки божой абсо-
лютного сатрапы, рухъ робо-
тничій потрафивъ въ о-
статнихъ двохъ лѣтахъ вы-
бити ся на верхъ, чимъ
звернувъ на себе увагу свѣ-
та. Правда, тѣ вѣсти, якъ
маємо зъ Россіи, завдяка
рядови, появляють ся рѣдко
і суть неточні; однакъ все
таки они суть не малюва-
ніи.

Ось примѣромъ 6. р. 17.
(5) апрѣля зъ нагоди збли-
жаючого ся робѣтничого свя-
та (1. май), міністеръ справъ
внутрѣшнихъ видавъ до
всѣхъ п. п. губернаторовъ,
оберполіцайстровъ та ше-
фѣвъ жандармеріи тайный
объяникъ, въ котромъ взы-
ває до острого выступленя
згаданого дня проти руху
робѣтничого: зародки стрей-
ку тлумити, водозвы кон-
фіскувати, підозрѣльхъ а-
рештувати і т. д. суть го-
ловными радами господина
міністра.

Щастъ Божѣ! Такъ роби-
ли колись й другі державы,
а нынѣ вже трошки инакше.
А прійде часъ, що буде
цѣлковито инакше, навѣть
въ Россіи.

**Підъ зрѣлу розвагу уряд-
никамъ „Соединенія.“**

Почтенна Редакціо!
Въ 13. числѣ „Ам. Русск.
Вѣстника“ помѣщена была
статья О. Н. А. В. „отвѣтъ
на статью „Свободы.“ На ту
статью здѣлавъ свои примѣ-
чанія редакторъ „Вѣстника“
і между прочими пише, про-
„я завязавъ дружество
до найвысшей степени

* За сесію статія редакція не відпо-
вѣдає.

съ ними (т. е. съ „вѣкра-
инцами“), которые по-
томъ надѣлали много
баламуты, вреду и не-
пріемностей „Сое-
диненію“ и нашимъ
общимъ интересамъ.
На тѣ примѣчанія редак-
тора, заславъ я слѣдующе мое
заявленіе і просивъ тоє по-
мѣстити:

„Почт. Г. Редакторъ! —
Въ 17. числѣ „А. Р. Вѣст-
ника“, помѣщена была II
часть статьи „отвѣтъ на ста-
ту „Свободы“. Ко той ста-
тѣ прибавили въ примѣча-
ніе — нѣбы объясненіе — въ
котромъ я вижу безоснову
инсинуацію противъ моея
личности, и протю прошу
въ ближайшемъ числѣ ва-
шей газеты помѣстити сіє
мое заявленіе, въ котромъ
протестую противъ такой
зломисленной инсинуаціи і
противъ такихъ безосно-
вныхъ нападеній, и разомъ
вызваю васъ публично, фа-
ктами, документами доказы-
вати, якіи баламуты і не-
пріятности здѣлало мое „до
найвысшей степени друже-
ство съ „вѣкраинцами“, якъ
вы ихъ называете, или съ
кимъ нибудь — „Соедине-
нію“ или общимъ нашимъ
интересамъ. И пока то не
докажете — что я въ со-
вѣсти увѣренъ, вы не въ
силѣ доказати — содержа-
ніе вашего примѣчанія не
могу инымъ считати, якъ
личнымъ, безосновнымъ на-
паденіемъ, ложію, цыган-
ствомъ.“

Четыри тыжднѣ минули,
якъ я тоє заславъ редак-
тору „Вѣстника“, но онъ
ни мое заявленіе не помѣсти-
въ, ни фактами ничего не
доказавъ — значитъ немає
ни найменшого понятія о
редакторской чести і дол-
жности і поступає просто
якъ „револьверъ-журнали-
сты“ поступають. Нападає
на поодинокіи личности без-
основно, а якъ воззываютъ
доказати написанное — то
молчитъ якъ „сова.“ — Хотя
менѣе непотребно бы ни
протестовати ни боронити
ся противъ нападеній тако-
го „револьверъ-журналиста“,
бо моя дѣятельность знаєма
предъ всѣми амер. Русина-
ми, однакожъ для конста-
тованія фактовъ і истинны,
і для освѣженія памяти
этого „револьверъ-журна-
листа“ — хочу припомнути
і вопрошати его что до
„Соединенія“. Чи выступи-
ло одно братство или од-
динъ членъ изъ „Соедине-

нія“ про мое секретарское
дѣйствіе въ „Соединенію“
дружества“ во время оно?
Онъ поберавъ 240 дол. яко
секретарь, а чи мавъ голо-
ву метричну книгу членовъ?
чи давъ точный рахунокъ?
чи не лишавъ 5.700 доллар.
долства на „Соединенію“?
— Я поберавъ 100 дол., а
чи не лишавъ і не пере-
давъ всѣ книги въ поряд-
ку? не выготовивъ рахунки?
не лишавъ ли я — выпла-
тивши долство, что онъ ли-
шивъ — 4.000 дол. въ касѣ,
а 4001 членовъ? чи ассигно-
валъ я кому нибудь одного
цента изъ касы „Соедине-
нія“, если ему не належало
ся — навѣть і ему? чи
утратило „Соединенію“ про-
мую дѣятельность, недба-
лость, бодай одного цента?
чи корыстася я изъ „Соеди-
ненія“, якъ онъ корыстає
і набиває кешеню і днесъ?
чи не бере онъ 100 дол.
мѣсячно яко редакторъ і
днесъ, безъ того, что-бъ
„Соединенію“, конвенція, у-
рядническое засѣданіе мое
тоє ухвалило? чи не бере
онъ повыше тыхъ 100 дол.
теперь еще 40—50 процен-
товъ за адвертайзменты і
друкарскіи работы — тежъ
безъ вѣдомости і позволе-
нія? чи не ассигновали і
не выплатили ему і теперь
въ случає его хвороты 200
долларей, чрезвычайну запо-
могу, хотя „Соединенію“ на
случай хвороты не дає под-
пору?

Та на подставѣ етыхъ
фактовъ, вопрошаю ся этого
„револьверъ-журналиста“
кто робивъ і робитъ шкоду,
баламуту, непріемность, „Со-
единенію“, чи я, чи онъ?
Та еще онъ смѣе ротъ отво-
рити і другому закидати,
что то коли онъ въ давныхъ
часахъ присвоивъ собѣ гро-
шѣ „Соединенія“, подписа-
субавъ чеки касіера „Со-
единенія“, а і днесъ бере
где і коли що може і „Со-
единенію“ тримає яко дойну
корову для себе і своей фа-
миліи. Прото власно я і
выступивъ изъ „Соедине-
нія“, бо видѣвъ, що онъ
всѣякими „кортешокими ма-
хинаціями“ захвативъ цѣле
„Соединенію“ для своего биз-

несу, а зъ такими работни-
ками народного дѣла не хо-
тѣвъ въ одномъ таборѣ бы-
ти.

II. Що до „общихъ на-
шихъ интересовъ“ спытаю
того „револьверъ-журна-
листа“ хто сѣе распрію, не-
згуду между народомъ і ду-
ховниками якъ не онъ? —
чи бунтовавъ я вѣрниковъ
въ котрой нибудь парафіи
противъ духовника, а до-
брого порядку, якъ бунто-
валъ онъ въ Scranton, New
York і Yonkers, чи ходивъ
я і чи сказавъ я вѣрни-
камъ, лишь „не слухай-
те духовниковъ, все
добре буде“, а чи гля-
добу ласку „апостолювъ пра-
вославія“ якъ глѣдає онъ,
коли не хоче открыти цѣль
і мерзость ихъ махинацій —
не помѣщає нѣякии вѣсти,
статѣ, котріи бы непріемніи
були тымъ „апостоламъ“
яко не помѣстивъ новѣйше
о. Волошиномъ устно ему
поданный фактъ і дѣйствіе
тыхъ „апостолювъ“, чи под-
копавъ я повагу образован-
ности здѣшнихъ гр. к. рус-
скихъ духовниковъ, якъ дѣ-
лає онъ въ своей газетѣ, чи
я не старавъ сл, чтобы за-
вести братерску любовь,
согласіє между всѣми духо-
вниками для добра нашей
церкви і вѣрниковъ, а что
здѣлавъ онъ? Коли подов-
шихъ неподорозумѣніяхъ по-
сходили ся духовники му-
качевской, львовской і пря-
шевской дієцезіи въ Шамо-
кинъ і ухвалили поддержати
соборъ всѣхъ духовниковъ
въ Олифантъ, чи не онъ вы-
ступивъ въ газетѣ противъ
того собора согласія, чи не
онъ постаравъ ся і намо-
вилъ нѣкоторыхъ духовни-
ковъ, чтобы тамъ не появи-
ли ся? чи не на его бунто-
ванія бувъ поддержанный дру-
гій соборъ въ Пассайку? А
еще смѣе онъ закидати дру-
гому, що набрѣбъ множе-
ство непріемности „нашимъ
общимъ интересамъ“, а коли
онъ захворѣвъ і „Вѣст-
никъ“ не появилъ ся на
рускомъ языкѣ, соблазнилась
надъ томъ „Свобода“, заки-
дала намъ духовникамъ, що
мы не можемо по руски —
а онъ мѣсто того, чтобы
бувъ на першу способность
заявлявъ, що онъ самъ
строгаго заказавъ о. Де-
мянновичу: „Боже храни,
чтобы вы отче выдали
газету на рускомъ языкѣ.“
Самъ нападе на „Сво-
боду“ пространнѣе статѣ по-
мѣщає въ газетѣ, нѣбы, чтобы
боронити образованность за-

щипати рускость „нашихъ
духовниковъ“, вливая е
слезы крокодильчїи надъ
нападєніемъ „Сво-
боды“, а въ истиннѣ
самъ не позволяє тымъ
духовникамъ выдавати
газету, не признає, не по-
мѣщає ихъ статѣ, что-
бы въ томъ убѣжде-
ніи тримавъ народъ,
що „вотъ смотрите,
я одинокій мудрый
человѣкъ, я знаю лишь
писати по руски, а ду-
ховники не знаютъ ни-
чего.“ Та чи то не край-
ное фарисейство, чи то не
крайняя злоба — і безъ
корактерности „револьверъ-
журналисты“? Самъ пони-
жає всѣхъ духовниковъ і
потомъ ставляє, показує се-
бе, якъ могущій, одинокій
хранитель, заступникъ, то-
го духовенства. Та чи то
не ганьба, що насъ такой
подлецъ, фарисей заступає,
а еще пхає ся слювомъ си-
ленное, что онъ одинокій
працовникъ за вѣру, за на-
родность, за народъ, за „Со-
единенію“ за „наши общїи
интересы“? Видно, не має
ни стыду, ни характеру,
только безочливой смѣлости
і безконечный ненасытний
эгоизмъ — ужитковати все,
что ся удасть для своей ке-
шеніи. Се не єсть полемика,
се суть сами голїи истиннїи
факты — і теперь коли о
пару дней має „Соедине-
нію“ утримовати свое чинов-
ническое засѣданіе, воззы-
ваю ихъ вниманіє на эти
факты въ интересѣ того „Со-
единенія“, котрое той „ре-
вольверъ-журналиста“, уже
разъ до разоренія, упаденія
привелъ і напоминаю ихъ,
что если і на дале позво-
лять ему такъ працювати,
конецъ може каждый пред-
видѣти і воззываютъ внима-
ніє духовниковъ і всѣхъ
вѣрниковъ нашей церкви,
най не позволять такому
„револьверъ-журналистови“
накидати себе вождємъ, про-
двоникомъ, зачитникомъ
„нашихъ общихъ интерє-
совъ“, бо пока онъ буде на
етомъ поли працювати меж-
ду вѣрниками, духовниками
і парафіями, нигда не буде
спокой, лагода, любовь, бо
онъ єсть той, котрый сѣе
„жуколь“ на поли нашомъ.
Най коренно разъ на завсе
вырѣжутъ ету язву изъ тѣ-
ла американокой Руси і
най не позволятъ бѣсеры
изъѣсти свинимъ. — Amicus
Plato, sed magis amicus
veritas.

О. Корнелій Лаврянскій,
гр. кат. духовникъ.

**Гигієна або наука о здо-
ровлю.**

Подас д-ръ С. ВЛОМВЕРГЪ
—
Слово гигиєна взяте зъ
грецкоєго слова „гигіє“ —
здоровле. Вѣсь средства охо-
роняючїи здоровле передѣчи-
сленными шкѣдными влѣ-
вами, находячими ся такъ
вокругъ насъ, якъ і въ
самѣмъ организмѣ, суть ги-
гиєничнїи средства. Зъ од-
нихъ важнѣйшихъ гигиєни-
ческихъ средствъ єсть чистота
і тому водѣ ней й значу
свою бесѣду зъ читателями.
Пѣдъ чистотою мы пони-
маємо опрятность нашего
окруженя, якъ комнату, ме-
блѣвъ, убраня якъ і харле
держане самого себе т. е.
вашого тѣла. Та закимъ
обясню читателямъ, якъ
великою ваги чистота для
вашого здоровья і якъ ле-
гше придбати его, я хочу
пояснити, что такое недугъ,
зъ чего берєсь і якъ мы
дѣлїмо всѣ недуги.
Всякій недугъ, се ненор-
мальнїи станъ цѣлаго ор-
ганизма чоловіка або взага-
лѣ живои стоты. Щобъ чи-
тателѣ могли мати яснѣше
поняте про те, я порѣвню
чоловіка зъ машиною (ро-
зумѣє ся, що порѣвнанє гру-
бо і неточно). Най лишь
одно колѣсце або шрѣбка
въ машинѣ поспеє ся, а вся
машина стане робити лихо,
а зъ часомъ то і зовѣмъ
перестанє робити, если за-
часу не зарадитъ ся.
Те саме бачимо і въ чо-
ловѣцѣ.
Най лишь одєнь зъ чи-
слєныхъ складовыхъ его ча-
стей органѣвъ, творячихъ
его тѣло, начне зъ якои бы
то не було причины непри-
вильну роботу, а вся маши-
на буде працювати непра-
вильно т. е. жолудомъ буде
лихо пережарювати пожи-
ву, кашки будуть лихо ви-
дѣлювати, нервы стануть
роздратованїи, кровь стане
неправильно кружити въ
начиняхъ — а получимо то,
что называємо недугомъ. Од-
нымъ словомъ, недугомъ мы
звємо змѣтѣ всѣхъ ненор-
мальныхъ симптомѣвъ, вы-
кликанныхъ въ организмѣ жи-
вои истоты тою або виною
шкѣдною причиною.
Що до шкѣдныхъ при-
чинъ, выкликающихъ не-
дугъ, то они дже числен-
ны і для лучшого разумѣ-
нїя дѣлять ихъ звычайно на
3 группы:

И братья за неѣ просятъ...
— „Ну, коли така вже смѣла“ —
Врештѣ каже вѣнь, — „то й подемъ
До святого зъ нами дѣла...“ —
V.
День идуть вони і другій
Вѣльній имъ усѣ дороги;
Третій день, — до рѣчки войско
Наближалось безъ трѣвоги.
И водѣ разу имъ на зустрѣчъ
Кулѣ свиснули, сыпнули:
Пѣдѣшли гишпанцѣ тихо,
Що повстанцѣ й не почувли.
И до рѣчки насувають...
Доведетъ ся пропадати!...
И озавсь годѣ Масео:
„Гей хто вмѣє умирати?
„Якъ припрутъ отуть до рѣчки, —
Всѣ погинемо мы, дѣти:
Щобъ геть вырватись, то треба
Вороговъ намъ зупинити.
„Гей, хто хоче тутъ остатись
Ворогамъ на перепину?
Вѣнь умре, та обрѣтує
Волку й рѣдную крапну.“
— „Я!“ — озвала ся Матильда,
— „Мы! — братья єи водважнїи,
— „Мы вимемо за волю!“ — кажутъ
И дядьки бѣ поважнїи.
„Гей, рушай!“ — гука Масео, —
„Вы-жъ поляжете тутъ нынѣ:
Кровю вашою мы купимъ
Волю стоштанѣй крапнѣ.“

Войско рушило. А дужий
Изъ дѣвчиною героемъ
Вороговъ страшєнну силу
Зупиняють смѣлымъ боемъ.
Але-жъ тяжко боронитись:
Двохъ вже кулѣ положили,
Два-жъ зостало ся й Матильда
И боронють ся що силы.
Та гишпанцѣ насувають,
Сыплють кулѣ самопалы, —
Вже сама стоить Матильда,
Во усѣ вже въ боѣ впали.
Гордо голову поднявши
И сіяючи красою,
Нацѣляетъ ся зъ пистолы
Нетремтячою рукою.
И гишпанецъ ѣи гукає:
„Гей, скорї ся, божевольна!“
А вона йому на тєє:
— „Хай панує Куба вѣльна!“
— „Не скорюсь!“ — Вона стрѣляє...
Гучно вдарили рушницѣ. —
Захитала ся Матильда,
Впали руки, зблѣдли лицѣ.
— „Хай панує Куба вѣльна!“
Знову скрикнула і впаде,
За свой край життя водважнїи,
За свой край, що тикъ кокала...
У Черниговѣ, 1897.

Великїи і малїи.
(Зъ фламандского за Г. Гергнеромъ подасъ А. В.)
.....
Въ одномъ розѣ мои альтанкѣ, що стояла
въ огородѣ, мешкавъ маленькій, худый павукъ.
Бѣдне звѣратко упало жертвою голоду и.....
„вѣольно конкуренціи.“
Цѣла исторія по просту скоїла ся въ той
способѣ:
Малый павукъ мавъ рѣжного рода волвкихъ
непрїятелѣвъ, що робили ему жите горькимъ. Въ
першѣй линїи бувъ мой наймолодшїи сынъ, ко-
трый бувъ ворогомъ всякой кривды і тому не
мѣгъ стерпѣти, що павукъ розпинає зрадливы
сѣти на безбороннїи, невиннїи, веселїи овады;
протє нищити все на ново розтягнєнїи сѣти,
вѣнь уважавъ наче за свой святыи обовязокъ,
котрый выповнявавъ зъ великимъ напряженємъ
і вытревалою — звычайно два разы денно:
рано, коли вставъ, і по обѣдѣ вернувши зѣ
школы.
Другими его непрїятелями були великїи па-
вуки, котрїи порозпинали свои сѣти на всѣ сто-
роны помѣжъ дерева въ цѣлковитѣй беспєчности,
бо по-за досягомъ метавѣи руки Васька, і вы-
ловлювали майже всѣ мухи, котрїи безперечно
були бы пошали ся въ сѣти меншого і слабшо-
го брата.
Бѣднїи, малый павукъ, жертва людяныхъ
поглядѣвъ Васька і вѣольнодумныхъ засадъ боль-
шихъ братѣвъ.
Васько осудивъ, якъ слѣдує:
„Малый павукъ се гідке, кровожадне со-
творѣнїи. Вмѣсто честно і цильно працювати на

свой хлѣбъ, вѣнь въ зрадливыи способѣ снуче
посторонки і сѣти, въ котрїи ловить невиннїи
мухи. Протє я мушу зробити его нешкѣдли-
вымъ.“
И се робивъ вѣнь посяа своей можности.
Великїи павуки думали на способѣ великихъ
промысловцѣвъ цѣлкомъ инакше. Они уважали
малого брата за конкурента і були не дуже
радї зъ его маленькокой поживы, котру ему удало
ся зловити въ своихъ сѣтяхъ.
Тому снували большїи і сильнѣйшїи сѣти і
натягали зъ стратегичною зручною въ той спо-
собѣ, що жадна муха не могла больше влѣтѣти
въ сѣти малого павука, хѣба случайно.
Одного ранку, коли Васько вставъ, знайшовъ
малого павука неживымъ. Було явнымъ, що вмєрь
зъ голоду. Въ першѣй хвилїи трохн зажуривъ ся,
бо чтобы прискорити смерть, причинивъ ся і вѣнь
своимъ поступованємъ, але, ба! — се-жъ прецѣвъ
тѣлько павука, кровопїица, огидне звѣрѣ безъ чу-
тя, що много замучило і замордовало.
И подчасъ коли хлопчина такъ фїлософовувавъ
і рѣшивъ ся за конечнымъ знищенємъ малого па-
вука, зауважавъ вѣнь великихъ, обрыдливыхъ па-
вукѣвъ, що прєспєкоїно сидѣли въ своихъ широ-
кихъ сѣтяхъ понадъ его головою та поза его обя-
гомъ і очѣкували на жертвы, що не минучо му-
сѣли прїйти.
Ему здавало ся, що они наче высмѣвають ся,
такъ що вѣнь зѣ злости ажъ подєкочивъ, стєпєнувъ
свои пѣстучки і грозячимъ голосомъ промовивъ:
„И на васъ прїидє черга, вы огиднїи кровопїицѣ!
Пождѣтъ тѣлько, заки я стаду великїи!“
* * * * *
Коли народъ стане „великимъ“, то панованє
великихъ павукѣвъ не потребає довго.

Б. Грячєнко.

ВАНДРОВКА РУСИНА ЗЪ БѢДОЮ.

(Болель.)
Въ Садагурѣ Бѣду знаютъ,
Жиды еѣ тамъ витають,
Цадикъ выштовъ назустрѣчь,
Выголосивъ довгу рѣчь.

Хочъ якъ Бѣда сѣшила ся,
А тутъ на нѣчь лишила ся;
Еѣ цадикъ чтивъ якъ мѣгъ,
Давъ вечерю и нѣчлѣгъ.

Привѣтали до Кѣдмана,
Надыбали полиціана:
Щосъ мѣряе, палкѣе,
Но паперахъ мишкуе.

Бѣда его пытае ся,
Чимъ такъ пыльно займае ся?
Зъ разу не чувъ нѣбы-то,
Потомъ буркнувъ сердито:

„Та ось маю турбацію:
Мушу робить реляцію.
Тутъ Русъ наша здурѣла
Гимназіи сгогѣла.

„Выписали политично,
Вчислили статистично,
Що гимназія потрібна,
Тай выслали до Вѣдны.

Звѣдны ноту шлють звязату
До нашего магістрату,
Чи справдѣ мы такъ нагле
Гимназіи заблагли?

„Магістратъ вьявъ подѣ розвагу
И давъ менѣ сю бумагу,
Щобъ я на ню водповѣвъ,
Русъ всю ad absurdum звѣвъ.

„Маю вказати до лѣстика,
Въ чомъ хибна ихъ статистика,
Нефаховъ ихъ пляны,
Весь рахунокъ поганый.

„Всѣ те-бѣ я ще сякъ-такъ зробивъ,
Та ось чимъ Богъ мене побивъ:
Якъ писати сю хрію?
Скорописѣ не вмѣю.“

Добѣтали до Залѣцкиъ,
Ставъ нашъ Русинъ якъ небо-щакъ,
Такъ при Бѣдѣ зоухъ и судѣ,
А конята ледво йдутъ.

Самъ вѣдъ мовъ дѣдъ обдерши ся,
Вѣда-жъ кричитьъ розперши ся:
„Хочъ на смерть ихъ тутъ замучъ,
А вези мя по надѣ Збручѣ!

Не хтѣвъ Русинъ сварити ся,
Мусѣвъ Бѣдѣ корити ся:
Хочъ якъ не радѣ тому бувъ,
На Мѣльницю повернувъ.

А надѣ Збручемъ на выгонѣ,
Плеще Бѣда у долонѣ,
Речоче ся якъ пугачъ,
Вѣ втуре людскій плачь.

Глядять Русинъ: Щоза диво?
Юрба люду бѣжитъ живо,
Чоловѣки и жѣнки,
Старѣ, слабѣ и дѣтѣвки.

Однѣ на Збручѣ у плавъ йдутъ,
Другѣ за дѣтѣми у брѣдѣ брѣдуть,
Мншихъ гонить дикій страхъ
По баюрахъ, тросникахъ.

Речень крикунъ: „Ой Господи,
Що се тутка за розпуды?
Чого они тѣкали?
Чи Татарѣ напали?“

Иже Бѣда: „Щобъ ты звидивъ!
Фемене такъ людъ напудивъ,
Та ось на лобъ, на шію
Утѣкае въ Россію.

„Иро ихъ втеку я не дбаю:
Я за Збручемъ сестру маю;
Они бѣжати чортъ зна де,
А она вже на нихъ жеде.“

Вѣдо Русинъ байраками,
Ажъ тутъ паны зъ собаками,
Зъ арканами въ долонѣ,
За збѣгцами въ погонѣ.

Вѣжати, бѣжати, спотыкаються,
Кричать, кричать, задылаються:
„Ой лишенько! Ой бѣда!
Вся дворня насъ покида!

„Ой ратуйте! Поможѣте!
Довѣтъ хлопѣвъ, задержѣте!
Се-жъ манить московскій царь
Нашъ робучій инвентарѣ!

„Гей жандармы, гей финансы,
Держать „людекъ найко-ханьши“
Ще и кордонъ най войсковый
Стане понадѣ Збручѣ цѣлый!
„Ловѣтъ хлопѣвъ, розбѣйни-кѣвъ,
Бовъ насъ нема робѣтниківъ!
Якъ всѣ за Збручѣ забѣжати,
То не буде кому жати.
„Анѣ жати нѣ косити,
По пять центѣвъ молотити,
По пять центѣвъ водѣ руки,
Ице и по чотыри канчуки!
„Ловѣтъ, держѣтъ, арештуйте
Вьяжѣтъ, бѣйте и кагуйте,
Збручѣ стѣною заступѣтъ,
Лишь намъ ихъ въ село при-шлѣтъ!“

Каже Русинъ: „Гей вельможный!
Будьте-жъ гроха осторожный!
Та-жъ имъ право позволя
Бѣгти хочъ до Москаля!“

Гей якъ Бѣда тее вчула,
Кулачищемъ замахнула,
Гукъ Русина у плечѣ:
„Не балакай водѣ речѣ!“

„Чого въ чужемѣшаеши ся?
Чи на правѣ ты знаеши ся?
Ваше право: цѣль до рукъ,
Гвѣй, борщѣ, бульба и канчуки!“

Зойкнувъ Русинъ, искорчивъ ся,
Водѣ удару наморщивъ ся,
Ажъ хрѣнула въ хребѣтъ кѣстѣ,
Закипѣла въ сердци злѣстѣ.

Вѣде далѣ тай мѣркуе:
„Що се бѣда зъ насъ кепкуе?
Чи мы въ свѣтѣ послѣдній,
Що терпѣти ѣи годній?“

На закрутѣ на выгонѣ
Затисъ зубы, затявъ конѣ,
Шарпнувъ, нѣбы одурѣвъ,
Тай высипавъ Бѣду въ ровѣ.

Ажъ шарпнувъ, добре вважавъ,
Що у ровѣ камѣнь лежавъ:
Бѣда лобомъ въ камѣнь гупѣ!
Тай простерлася нѣбы трупѣ.

Русинъ проте не журить ся,
Жене кѣньми ажъ курить ся,
Въ душѣ печче Отченашъ,
Щобъ тамъ Бѣдѣ бѣвъ шабашъ.

Ажъ надѣшли ревизоры,
„Хто тамъ въ ровѣ? Чи не хорый?“

Вытягають изъ рова,
Вачутъ, Бѣда нежива.
За спѣльною порадою
Кличуть войта зъ громадою,
„Возьмѣтъ, Бѣду скоронѣтъ,
У всѣхъ дзвонъ задзвонѣтъ!“

Стали людѣ мѣркувати:
„Де-жъ намъ еѣ поховати?
Возьмѣтъ еѣ на тачки,
Завезѣмо въ бодячки!“

Покъ громада надумалася,
Ажъ ось Бѣда прочуналася,
Пѣднимаеъ огида:
„Ведѣтъ мене до жида!“

Вачутъ людѣ: жива Бѣда!
Розбѣгли ся Богъ зна куда,
Бѣда, встала, простяглася,
Дальше пѣшки поплелася.

Тутъ мы зъ нею прощаеомъ ся,
Чи ще коли спѣтѣеомъ ся?
Дастъ Богъ ще намъ всѣмъ
прожить,

Бѣда и сама прибѣжитъ.
20 марта—13 апр. 1893.

Ив. Франко.
* ЧИТАЙТЕ! *
Mike Bosak

Майкъ Босакъ,
знаный словенскій бизнес-манъ въ Олифантѣ заложивъ теперь великій складъ (wholesale) розмаштыхъ напѣткѣвъ. У него можна достати не лишь добрыхъ американыскихъ трункѣвъ:

якъ виски, вина и пива, але мае у себе на складѣ такъ кожъ правду старокраеву горѣвку и чисте старокрайное мадырское вино, котре спроваждае впросто зѣ старого краю. А що найважѣйше, що продае то все не дорого.

Ану идѣтъ череконати ся!

T. TALPASZ

ТЕОДОЗИЙ ТАЛПАШЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —

ГОТЕЛЬНОЙ.
246 Pearl Str.

Shamokin, Pa.
Недалеко русской плавачи.

Добрый вечеръ дружѣ мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Зѣдкѣ вѣтъ?
— Та-жъ крапѣ намъ милый
— У него всѣ Русини
— Подкрѣпляютъ силы!..

— Що за брындазъ и пиво тамъ!
— Обидѣтъ ся файло!
— Обслуже актъ братамъ!
— Танько надзвычайно!

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидѣвскихъ, такъ званныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Виліама Воколека, въ Скрантонѣ. Вѣдъ залагодуе всякій справы въ кортѣ, а и сторокрасѣи и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такій:
W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

J. LIACHOWICZ
(Ляховичъ)
425 Shamokin st.
ШАМОКИНЪ, ПА.

Польско-литевскій zegarmistrzъ и ювилеръ
Всякіе направи zegarkѣвъ выконуе точно, танько и въ короткомъ часѣ и за напару гварантуе. — Мас на складѣ великій выборъ zegarkѣвъ золотыхъ и сѣрѣбныхъ по дешевой цѣнѣ, и за доброту кожного zegarka гварантуе. Обручки слѣбни, якъ хто купуе, доставе въ позаручку гарный будзѣкъ.

Стѣнный zegary дае на выплатъ.

АНТОНІЙ ОНУЩАКЪ,
214 W. Lloyd, Str.
— SHENANDOAN, PA. —

* Рускій готель. *
Чи вы вже людѣ не перестанете ходити по чужихъ готеляхъ и спомогати своими центами другій народности? Та по що шукати чужихъ богѣвъ! — Дивѣтъ добре по Шенандорѣ, а певно знайдете своего чолѣвѣка, въ котрого и вино и виска и пиво и темперъ и другій добрый и все свѣжій напѣтки, а услуга чемна, бо все-жъ то у Русина. А ще якій то Русинъ? Кождый его дуже добре знае. Та-жъ то Антоній Онущакъ. Ну и якъ-жежъ не зайдете до него? — Грѣхъ бы бувъ смертельный якъ бы вы Русины въ Шенандорѣ оминали того щирога Русина.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ, слабянний на цѣле мѣсто. Лѣчатъ великіе хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо нерѣдкованый лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горично поручаемо сего знаменитого доктора, напимъ Русинамъ.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала ему способствѣ стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчитъ усашно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой виробляютъ ся дуже добры и помѣчни лѣкарства.

Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлѣй околци знаютъ добре Шлюпаса!

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.
Винаймае такожъ керичи на похорони, хрестини и весѣля по дуже низькѣй цѣнѣ.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ, слабянний на цѣле мѣсто. Лѣчатъ великіе хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо нерѣдкованый лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горично поручаемо сего знаменитого доктора, напимъ Русинамъ.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ, слабянний на цѣле мѣсто. Лѣчатъ великіе хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо нерѣдкованый лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горично поручаемо сего знаменитого доктора, напимъ Русинамъ.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.
Всякій потрібный рѣчи до жита, якъ такоже убраня майнерскій и звычайный можна купити. Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, танько и безопасно
Продае шифкарты.
Не водѣ нынѣ вже знаютъ людѣ солидного председателя „Союза“.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.
Наибольшій рускій компанічний сторъ въ Америкѣ. Заложеныи еще въ роцѣ 1889, а теперь побольшенный, украшенный и на ново уряджении. Новый дѣмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показуе, что може компанічна работа. — Всѣ разумный Русины належать до той компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000. Заряджае нимъ:
Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA.
ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырбляе 25,000 бочѣвъ мѣсячно.
Пиво одного зъ наибольшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вольне водѣ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ. Завсѣгда однои и той самои доброты и приємного смаку и есть споряджане подѣ зарядомъ одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ.
Вырбляе въ найлѣпшѣмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults.
Салѣонѣты и приватный родины повинны замавляти пиво лишень въ броварѣ:
LAUER BREWING CO.
READING, PA.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтна практика дала ему способствѣ стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчитъ усашно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой виробляютъ ся дуже добры и помѣчни лѣкарства.
Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлѣй околци знаютъ добре Шлюпаса!

J. BOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ.
Винаймае такожъ керичи на похорони, хрестини и весѣля по дуже низькѣй цѣнѣ.
Юліанъ Колыстанскій
(JULIAN KOLYSTANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКИНЪ, ПА.
Перворядный салѣонъ рускій. — Найлучший напѣтки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмашитого гатунку, горѣвкѣи досконалы, цагара дуже добры.
Спѣшѣтъ Братя Русины до своего братчика Юлька.

Steam Laundry.
Маеє сорочки, ковѣрѣки, маншеты и другій рѣчи до праня, то занесѣтъ до Mt. Carmel Steam Laundry. Водѣ сорочки 10 цѣт., водѣ ковѣрѣка 2 цѣт., водѣ маншетоу 4 цѣт. — Офѣсъ той естъ за Righeter's-овымъ шторомъ зѣ-заду.
Если хто потребуе ковѣрѣки и керичи на весѣля або похорони може достати по дуже низькѣй цѣнѣ у:
Robertsons Livery
West 2-nd Str.
Mt. Carmel, Pa.

THOMAS A. ULIAKAS & JOSEPH RAYTKIEWICZ
436 Cherry str.
SHENANDOAN PA.
Гей темперансы, читайте.
Хто зъ васъ хоче достати доброго темперу и вайсѣ бир-у въ бутелькахъ най зайдѣ до гуртовного складу Т. Улячка и п. Райткевича а певно не пожадуе.
Ану попробуйте!

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТѢ.
Сторъ заосмотреный въ найлѣпшій товары, спроваджованый впросто зъ найпершихъ складѣвъ. — Майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности. Продае такожъ одягы майнерскій и посылае грошѣ до старого краю танько, точно, скоро и безопасно.
Свой до своего — а до чужого не пхай ся. Жидѣвъ оминайте зѣ чалѣка!

William D. Chmielewski,
231 E. Centre str,
SHENANDOAN, PA.
Панове салѣонисты зѣ Шенандорѣ и всѣ, що хочете набути для себе виски, пива темперу въ большѣй скѣлькости, зайдѣтъ до В. Хмѣльовского и замовляйте напѣтки у него. — Най не зарабатують зѣ васъ чужий, дайте заробити своему, боже Хмѣльовскій честный и справедливыи чолѣвѣкъ — „Свободу“ пренумеруе.
Купуйте у него!

Гаврилъ Маллякъ
Гуртовный складъ (Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Мае завсѣгда на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвахъ зѣ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвкѣи (whiskey) и лѣкеры найлѣпшого гатунку
Братя! замовляйте у своего!

Читайте и улажайте.
Станъ и огляни всѣ возы для бучерѣвъ, гресерничѣвъ, голсельничѣвъ (до розвожена пива) и розличный другій, робленый зѣ найлѣпшого матеріялу и найлѣпшой работы.

Головне ковальство
Спеціально виробляють ся желѣзныя плѣты, и обрѣдженя надгробничѣвъ.

J. B. Zimmerman
Cor. Independence and Market str.
SHAMOKIN, PA.

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS
Лазоря Сиротяка,
48 Washington str.
YONKERS, N. Y.
Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вѣдъ мае красно заряджении сторъ, гресерничю и бучерню. Посылае грошѣ до старого краю на всѣ части свѣта, скоро, танько и безопасно. Продае такожъ шифкарты на всѣ ліній. Хто пѣз земляковѣ хотѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайдѣ по дорожѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вѣдъ водпровадитъ его ажъ на шифѣ.
На що давати ся здерати жидѣвскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣтъ до своего!

Руска бучерня.
— RUSSIAN MEAT MARKET —
OLYPHANT, PA.
КУЗЬМЫ СВАЛЫ.

Гей рускій господинъ, чи не перестанете вы вже разѣ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, колп у своего Русина такъ само всего достати можна. А отъ погляньте! Тамъ въ Олифантѣ естъ вашъ рускій бучеръ Кузьма Свала. Мае вѣдъ свѣже, добре, тапе мясе великого рода. Розвозитъ въ часѣ и пунктуально. Ану-жъ зайдѣтъ до него и попробуйте водѣ него купувати мясе, а певно не пожадуе!

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЪЯРНЯ.
* TROMETTER'S *
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.
напротивъ National Bank.

Свѣдана, Обѣды, Вечеря.
Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячій якъ и зпмный перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна.

Особный покоѣ для родиль. — Найлучший вина, пива, лѣкеры, виски и всѣ можливый напѣтки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сюреставрацію, а передовѣсьмъ приѣзднымъ.

Пишучій сей адвертайсментъ ручитъ за Тромейтера.

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ ГОТЕЛЬ
Д. Геренчака и Ф. Михальского.
въ Jersey City, N. J.
38 Green Str.

Кождый Русинъ идучій зъ краю, чи до краю, або малый яку потребуе въ Нью Йорку, чи околци, новиненъ вступити до того готель, бо:

Тутъ достане найздоровший и найтанний напѣтки всякого рода.

Достане нѣчлѣгъ таный, чистеный и безопасный.

Понже зъ того готелью лишь пару крокъ до пенсильванійского, лѣтиского и центрельского діпа, а такожъ діпа, звѣдкѣи стрѣжары розходять ся по цѣлѣй мѣстѣ и околци, якъ Newark, Bayonne и т. д.

Феры до Нью Йорку и Бруклина такожъ подѣ носомъ. Въ томъ готелью порадятъ вамъ безплатно, де тану шифкарту купити, а если не знаете, то запровадять васъ охотно на діпо, або на шифу, та ввагалъ дадутъ всяку добру раду.

Въ готелью томъ е такожъ прекрасна гала на мѣтинги, забавы и весѣля.
Ив. Франко.

Учѣте ся, братя мои!
Думайте читайте,

И чужому научайтесь,
И своего не цурайтесь!
Т. Шевченко.

Всюды нѣвечитъ ся правда,
Всюды пануе брехня,

Въ вашихъ лишь сердцахъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.